

Izhaja vsaki četrtek ob 11. uri dopoldne. Rokopisi se ne vračajo. Neprankovana pisma se ne sprejemajo.

Cena listu znaša za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni. Za manj premožne za celo leto 3 krone, za pol leta K 1-50. Za Nemčijo je cena listu 5 K, za druge dežele izven Avstrije 6 K.

Rokopise sprejema uredništvo v Gorici, dvorišče sv. Hilarija št. 7.

Naročnino in nanzanila sprejema upravništvo v Gorici, Semeniška ulica št. 16. Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Šolski ulici, Nunski ulici, na Josip Verdievem tekalšču nasproti mestnemu vrtu in na Korenjskem bregu (Riva Corno) št. 14 po 8 vin.

Oglašni in poslanice se računijo po petih vrstah, in sicer: če se tiska enkrat 14 vin., dvakrat 12 vin., trikrat 10 vin. Večkrat po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni vrednik: Ivan Bajt v Gorici

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič) v Gorici.

P. n. gospodom naročnikom!

Z današnjo številko smo nastopili že IV. četrtletje. Mnogi naročniki še niso plačali letošnje naročnine. Zato ob tej priliki prosimo gg. naročnike, ki še niso plačali naročnine za tekoče leto, da to nemudoma stori. Upravništvo mora vsako številko sproti plačati v tiskarni, in ne more čakati zamudnih naročnikov. Z današnjo številko lista pričnemo razpošiljati poštne nakaznice onim, ki niso še plačali naročnine. Prosimo torej, da vsaki naročnik stori svojo dolžnost.

Upravništvo.

Molite sv. rožni venec!

Zopet smo nastopili mesec oktober, ki je posvečen pobožnosti sv. rožnega venca. Molitev sv. rožnega venca nas je učila sama preč. Devica Marija.

Kriva vera Albingencev se je vedno bolj razširjala po južnem Francozskem, ter okuževala ljudstvo. Čednost in molitev ste zginjali med ljudstvom, širile pa so se prazne vraže, krivovera in nevera. Sv. Dominik se je trudil med krivoverci. Noč in dan je molil, se pokoril ter oznanjeval nauk božji, a krivovera se je vedno bolj širila. In prihitela mu je Marija na pomoč. Prikazuje se mu nebeška kraljica in ga uči moliti molitev, ki jo imenuje no sv. rožni venec, in mu naroči, naj ljudi uči moliti sv. rožni venec. S to molitvijo naj grešnike budi k pokorji, spokornice v nemoč stanovitnosti, krivoverce in zabredle rešuje zmot. Sv. Dominik razširja molitev sv. rožnega venca; ljudje ga ubogajo, molijo in se pokorijo, tako da se je v kratkem ves svet prenovil. Kako da se je to godilo, pove nam papež Pij V. prav lepo: „Premišljevanje svetih skrivnosti je kristjane

ogrelo, molitev jih je vnela, in v do cela druge ljudi spremenila; molitev sv. rožnega venca je svet prerodila“.

Tudi dandanes so hudi časi za sv. cerkev in katoliške kristjane. Po vseh državah peklenške sile bijejo boj proti sveti cerkvi, sovražniki Kristovi z združenimi močmi hočejo zatreti njegovo nevesto, sv. cerkev. Odkrito in prikrito rujejo proti njej po časopisih, shodih in v postavodajnih zborih. Pa tudi vera narodov in posameznikov je v veliki nevarnosti. Krivi preroki hodijo kakor volkovi v ovčjih oblačilih ter med ljudstva sejejo seme nezadovoljnosti, vpornosti, verske mlačnosti in nevere. Vse kar je katoličanu svetega se zasmehuje in tepta v blato. Tajijo verske resnice, zasmehujejo verske obrede in prejemanje 3° zakramentov, blaté duhovščino. Ob tem pa ljudstvo vedno bolj zgublja živo vero, postaja mlačno, posamezniki pa odpadajo od vere.

Molite torej posebno v tem mesecu sv. rožni venec. Zahajajte v cerkev k rožnemu vencu, molite ga doma v skupni molitvi. Molitev sv. rožnega venca naj v tem mesecu združuje vse verne kristjane, da Bog po priprošnji Matere Božje nas utrdi v veri, odvrne od nas vse dušne in telesne nevarnosti.

Molite sv. rožni venec!

Slovenska šola v Trstu.

Kakor morska kača se vije tržaško šolsko vprašanje. Že leta in leta bijejo slovenski starši v Trstu boj za slovensko šolo. A zaman! Me-tna občina tržaška se brani ustanoviti slovensko šolo v Trstu, češ da so že v okolici slovenske šole. V te šole naj pohajajo mestni otroci slovenske narodnosti. Vlada pa v tem boju stoji na strani Italijanov ter jih podpira. Že so pretekla tri leta, kar je bil pri ministerstvu vložen utok, proti namestništvu odloku, s katerim

se je zavrnila prošnja slovenskih staršev za ustanovitev slovenske šole v Trstu. Te dni pa je mestni magistrat dostavil odlok naučnega ministerstva, kateri istotako zavrača prošnjo za slovensko šolo in sicer iz istih razlogov, iz katerih jo je zavrnilo c. kr. namestništvo.

S to odločbo je storjen zopet en korak naprej na trnjevem potu boja za slovenske šole v Trstu. Sedaj bode namreč o tej prepravični zahtevi sodilo upravno sodišče. Upajmo, da upravno sodišče ugodno opravičeni zahtevi tržaških Slovencev.

Tako je tedaj stanje tržaškega šolskega vprašanje. To vprašanje nam v svitli luči kaže, v kako žalostnih razmerah živimo primorski Slovani. Nad tisoč slovenskih otrok v mestu tržaškem nima niti jedne slovenske ljudske šole. Tržaški Slovenci morajo s pomočjo družbe sv. Cirila in Metoda z ogromnimi žrtvami vzdrževati deško in dekleško ljudsko šolo, v kateri zahaja nad 800 slovenskih otrok. Nad 200 otrok slovenske narodnosti je vsolanih na državni nemški šoli. Koliko pa jih zahaja v italijanske šole, kjer se raznarodijo in postanejo žrtva italijanskega nacionalnega moloha. Ob tolikem številu slovenskih otrok, pač nihče ne more tajiti dejanske potrebe slovenske šole v Trstu.

Pa tudi načelo ravnopravnosti zahteva, da se tržaškim Slovincem dá vsaj ena ljudska šola, dočim jih imajo Italijani trinajst. Člen XIX. državnih osnovnih zakonov daje iste pravice vsem državljanom. Tudi Slovenci imajo pravico do izobrazbe v svojem materinem jeziku. Namen šole je, da vzgaja in omika mladino. Vzgoja in omika pa je mogoča le temeljem materinega jezika. Zato je to vnebojpoča krivica, da se državljanom slovenske narodnosti odreka pravica do šole s slovenskim učnim jezikom.

Slovenci so avstrijski državljani, ki plačujejo denarni in krvni davek državi, kakor državljani drugih narodnosti. Pra-

vičnost torej zahteva, da država tržaškim Slovincem dá slovensko šolo, kakor jo je oskrbela za peščico nemških uradnikov in naseljencev v Trstu. Pravica mora biti za vse. Ako je vlada tako hitro pripravljena ustreči željam Nemcev, kjerkoli zahtevajo nemško šolo, vstredi bi morala z jednako točnostjo tudi zahtevi tržaških Slovencev.

Zato pa je dolžnost slovenskih državnih poslancev, da svojo pozornost posvetijo tej opravičeni zahtevi tržaških Slovencev. Nastopiti morajo z vsoto odločnosti napram vladi ter zahtevati, da občinno tržaško prisili k ustanovitvi slovenske šole, ali sama ustanovi slovensko šolo, kakor je ustanovila nemško.

Zahteva po slovenski ljudski šoli v Trstu naj se mogočno razlega po državni zbornici dokler vlada ne odpravi ta madež 20. stoletja.

Politični pregled.

Notranja politika. — Državni zbor se skliče najbrže dne 20. t. m. Zdaj se pa čujejo glasovi da se skliče državni zbor že na 15. okt. Listi, ki so objavili to zadnjo vest, pravijo, da se predložijo za zdaj državnemu zboru le vladni načrt glede tiskovnega zakona, vladni načrt glede pomnoženja novincev in pa državni proračun za prihodnje leto. Pogajanja glede avstro-ogerske nagodbe vrše se na Dunaju še vedno. Od dne do dne se pričakuje in se napoveduje zaključek teh pogajanj, a vedno pridejo mesto zaključka na dan nove difference med obema vladama. Tako da prav za prav nihče ne ve, v kakem štadiju da se nahajajo ta pogajanja. Ne preide pa skorej noben dan da ne bi bil kak minister v avdijenci pri cesarju. — Tudi minister Goluhowski bil je te dni vsprejet v privatni avdijenci od cesarja. Minister Goluhowski se je pa udeležil te dni tudi pogajanj glede nagodbe. Njegova prisotnost pri pogajanjih pa pravijo,

potrtega in žalostnega, položila mu je roko na ramo in z mehkim, nežnim glasom dostavila: „Bodi, kar bodi, Luka, jaz hočem čakati na te!“

Luka Bogatin je v obče začudenje izginil. Kje je bil? Nihče ni znal povedati. Izginil je. Le Marija je vedela, kolik vpliv so imele besede: „Jaz hočem čakati na te!“ — — —

Bilo je lepo, solnčno jesensko jutro, in stari Gorjup trudil se je latnik, ki je delal senco pred hišo, podpreti, da ga teža grozja ne polomi, ko se je pred hišo vstavil lep voziček, obložen s sodarskimi izdelki. Voznik pa ni bil nihče drugi ko Luka Bogatin. Urno in gibčno skočil je raz voz ter stal pred vrtno ograjo.

„Dobro jutro, oče Gorjup!“ pozdravil je gospodarja. „Zvedel sem, da rabite razne sodarske izdelke, in prepričan sem, da imam kaj pripravnega za vas.“

„Čegavo delo?“ vpraša stavec, odpre vrtna vrata in stopi k vozu.

„Moj izdelek“, odgovori Luka s ponosom, „in menim, da se more meriti z vsakim sodarjem v deželi.“

Gorjup je premetaval posodo za posodo, in jo pazno motril. „To bode za me“, dejal je hladno, ko je zadnjo posodo pregledal in jo postavil na tla.

LISTEK.

Samostojen mož bodi!

„Tako, tako!? Moja hčer želite za ženo, mladi gospod?“ govoril je še proces premožni kmet Gorjup. Vzel je pipo iz ust in mladega moža, ki je stal pred njim, s strogim pogledom meril od nog do glave.

Luka Bogatin, tako je bilo ime snubaču, bil je v resnici lep, mlad mož; in zavedal se je tudi tega ter se ponašal s svojo lepoto. Sedaj pa stoji tu ves zarudel in v zadregi. Uznemirja ga ostri pogled očeta njegove izvoljenke.

„Da, oče!“ začel je v strahu in nadaljeval vedno pogumneje: „Včeraj zvečer sem govoril z Marijo in — ona me je napotila do Vse.“

„Marija je dobro dekle, prav dobro, pridno dekle“, pravi oče. „In vrudna je tudi dobrega moža. Kaj pa znate?“

Tako nenadoma zastavljeno vprašanje je še bolj zbegalo mladega moža. „Ako s tem menite, ali morem preživeti svojo ženo, vam to lahko dokazem.“

„Da ste bogati, to že dobro vem, Luka Bogatin; toda jaz menim, da moja hči vzame vas — in ne vašega premoženja. Kako zagotovilo pa ji morete dati

za slučaj, da pridete, kar se je že tisočkrat zgodilo, ob vse vaše premoženje? Kako bočete tedaj skrbeti za njeno prihodnost? Čemu imate bistro glavo in krepki roki? Ali jih znate tudi uporabiti? Kaj znate?“

Na tako izpraševanje pa Luka prav nič ni bil pripravljen. Ves zmeden je gledal v vpraševalca in ni mogel spregovoriti besedice.

„Jaz menim, da ste se pač učili kakega rokodelstva. Kateremu ste se posvetili?“

„Nobenemu, oče; kajti mislim sem“ —

„Ali se bavite s kako kupčijo?“

„Ne, oče; moja mati je bila mnenja, da pri tolikem premoženju, katero bodem podedoval, vsega tega ni treba.“

„Tako je mislila vaša gospa mati — ne zameri! Toda ako gledam pred seboj vas, krepkega, leporaslega mladega 24-let, in prevdarjam, da v celem vašem življenju niti goldinarja še niste zaslužili — brez zamere, morate se res sramovati vi in vaša mati! In moja hčer hočete imeti za ženo?“ nadaljeval je stari svoj pouk. „Moji Mariji oskrbel sem vzgojo, kakoršno je sploh moglo si privoiti kako dekle v celem okraju. Ako bi pa pri vsej oliki ne znala delati, ne bi je spoznal za svojo hčer. Več kot

eno dekle bi lahko vzdrževal, pa počem. Ostanem naj ono smejoče, veselo, rudečelično dekle, kakor je; nočem blede, brezkrvne gospodične z vsemi gosposkimi boleznimi. Zarotil sem se, da je nikdar ne dobi mladenič, kateremu je srca dala bogatega očeta. Toda moja hči se je zagledala v vas. Zato poslušajte moj svet: Pojdite in se priučite delu. Skažite se moža! Izurite se v kaki obrti, v kateri je vseeno, samo da je poštena. Potem se zopet povrnite k meni, in ako vas bode dekle še hotelo, bodi vaše. Dobra gospodinja se mora zaslužiti. Moja Marija bode mogla spoštovati le takega moža, ki ni samo dedič, marveč tudi kaj zna; samosvoj hodi mož!“

Ko je gospodar to izgovoril, iztrebil je svojo pipo, jo utaknil v žep ter se podal v hišo.

Hči Marija pa je čakala na Luko ob vrtnih vratih, kjer se je mladi par navadno shajal in pogovarjal. Vsa veselost je zginila z nje lic, ko je zagledala resno in potrto njegovo obličje. „Oče dobro misli“, tolažila je Luko, ko ji je ta naznanil izid snubitve. „Ne vem, ali nima tudi prav“, dodala je po kratkem pomisleku; „kajti dozdeva se mi, da mora slednji mož, bogat ali ubog, baviti se s kakim opravilom“. Ko je videla Luko

da je bila potrebna le takrat, ko sta se vladi dogovarjali o zadevah vinske klavzule, drugače pa da Goluchowski prav nič ne posega v nagodbena pogajanja.

Irredentizem v Dalmaciji. — Splitski list „Jedinstvo“ piše: Zadnji čas se vedno več Italijanov naseljuje v Dalmaciji. Vse kaže, da je Italija začela v Dalmaciji delati tako, kakor v Albaniji. Že večkrat se je čulo, da je Avstrija v pogodbi z Italijo obljubila prav čudne privilegije za italijanske državljane. Dobro bi bilo, ko bi se to odkrito svetu povedalo. Vsekako je čudno, da bivši italijanski minister Villari potuje po Dalmaciji ter nadzoruje šole. Za „Legino“ šolo v Splitu kupujejo od revnih Hrvatov učence po 4 krome na mesec. Za to šolo so Talijani dobili učitelja, rojenega Hrvata. To so morali storiti, ker otroci ne znajo italijanski. V Splitu je okoli 40 Italijanov, ki morajo dajati na mesec po nekaj forintov. Zgradili pa so „Legino“ šolo za 50.000 kron, za opravo so porabili do 10.000 kron, za tiskarno so zložili 60.000, za hrvatske otroke plačujejo na mesec najmanj 400 kron. Nastane vprašanje: Ali te troške res plačujejo splitski Italijani ali prihaja denar iz Italije?

Poljsko narodni kongres bode ta mesec v Lvovu. Zbrali se bodo zastopniki vsega poljskega naroda v Avstriji, Nemčiji in na Ruskem.

Nemčija. — V Nemčiji ni tako kakor mislijo tisti nemški odrasenci v naši državi, ki vedno škiljo preko črno-žoltilih kolov. Vred prevelike skoposti agrarcev je nastopila po vsi Nemčiji tolika draginja, da je ljudstvo še ne pomni take. Posebno je draginja v mestih, kar se tiče najvažnejših pridelkov živeža. Cene mesu so grozno poskočile, tako da povprečno ljudstvo ne more več jesti mesa. To prihaja od tega, ker so nemške meje vsled raznih živinskih boleznij zaprle uvozu in sicer iz Rusije, Avstrije in Nizozemske. K vsemu temu pa še preti ljudstvu nov državni dolg dveh milijard mark. Res lepi časi se bližajo za blaženo Nemčijo.

Črnagora. — Iz Dubrovnika pišejo v „Reichswehr“, da se v Črnogori vsestransko in na tihem oborožuje. Že dlje časa se vidi na raznih točkah Črnogore italijanske vojaške inženjerje ki pa pravijo, da potujejo po Črnogori le iz znanstvenih namenov. Ti inženjeri, tako se poroča v „Reichswehr“ — da imajo pogosta in daljša posvetovanja s knezom.

Dopisi.

Iz Mirna. — Kakor znano, traja še vedno štrajk tukajšnjih strojarjskih delavcev. Kako je prišlo do tega? Delavci so se že dalje časa pritoževali radi težkega dela in pisle plače. Rekli so, da nikjer na svetu niso strojarji tako na slabem, kakor v Mirnu. To so zvedeli socijalni demokrati, in koj so nezadovoljnost izrabili za svoje namene. Kar čez noč so se skoro vsi strojarji vpisali — seveda v dobri veri — za socijalne demokrate. In kako ognjevitvi zagovorniki

„Kaj zahtevate za njo?“ vpraša slednjič. „To, za kar sem vas pred tremi leti prosil, vašo hčer.“

Dobrovoljni smeh je obkrožil ustnice starčkov: „Pravi kavelj ste pa vendar!“ je vskliknil. „Stopite v hišo, stopite. Upam, da se pri vsem tem pogodimo.“ Veselim srcem je vstopil Luka. „Marija!“ poklical je oče Gorjup, grede mimo kuhinje.

In Marija je vstopila v vežo z zaviranimi rokavi, ker je ravno presejala moko. Bila je priprosto oblečena, a ljubezna in prikupljiva kakor vedno.

Ko je zagledala Luko, je zarudela in se nasmehnila. Pogledala je očeta in poslušno čakala, kaj ji zapove.

Tudi oče je pogledal svojo hčer, ki je bila v nemali zadregi. Potem pa je rekel:

„Marija, ta mladi mož. — saj si ga že enkrat videla — pripeljal je tovor novih sodov, katere je vse sam izdelal — dobro, pošteno blago. Zahteva pa visoko ceno za nje. Sedaj je na tebi, je-li hočeš to ceno plačati, potem je vse prav in dobro. Povem ti pa, moj otrok: kakorkoli skleneš to kupčijo, jaz tvoj že priletim oče, jo odobrim.“

Po teh besedah je Gorjup odšel iz hiše. Vendar pa je mladi par kmalu sklenil kupčijo, ker čez štiri tedne sta obhajala ženitovanje.

te pogubne stranke se nahajajo med njimi! Njim v njihovi nevednosti ni nič drugega pred očmi nego nada, da s pomočjo socijalno-demokratske stranke pridejo do zboljšanja svojega materialnega stanja. — Odkar je začel Kopač semkaj prihajati, so naši strojarji vsi zmešani; od njega in od nobenega drugega pričakujejo rešitve. Od 22. t. m. že počiva vse delo in ne ve se, kako se bo to nehalo. Gospodarji so ravno tako trdi kakor delavci. Laški pregovor pravi: duro con duro non si fa burro. Škodo imajo obojni, gospodarji in delavci, pa večjo še gospodarji. Zakaj se ne vdaste vsaj deloma, saj vse prebivalstvo je na strani delavcev, ker vsem je znano, da imate gospodarji lepe dobičke od svoje obrti, saj je to očitno, posebno pa še pri g. J. v R. Ta poslednji se najbolj protivi zahtevam delavcev. Delavcem-ptujem plačuje nenavadno dobro, domačinom rojakom pa ne privošči boljši kos kruha! Sedaj žuga s tem, da bo pripeljal delavce iz Italije. Lep narodnjak to! Toda to žuganje se ne bo dalo izvršiti.

Ni treba še posebno povdarjati, da so strojarji-gospodarji liberalci in naprednjaki!

Opatjeselo. — Častitam pred vsem uredništvu „Soče“, ker ima tako duhovite popotnike, ki mu dajejo iz svojih „popotnih torb“ tako tečne, za „Sočo“ primerne in dostojne hrane, kakor se bere v njeni 120 št. z dne 24. septembra t. l. — Oprostite idealni g. popotnik, da vas opozorim na neko nedostanost pri naslovu. Po mojem mnenju bi ga namreč morali spopolniti sledeče: „iz liberalne in napredne popotne laži — torbe“. Vsak poštenjak bi že samo iz naslova precej spoznal, da iz take torbe ne pride nič prida. Sicer pa vsaki Opatjec na prvi pogled lahko spozna, da spada popotnik, ki je prišel dne 14. septembra „slučajno“ v Opatjeselo, v družbo onih priprostitih pevcev — domačinov pod vodstvom priletnega (resnično, ker je že skoraj popolnoma zgubil glasbeni sluh in okus) organista g. Jelena ker drugače bi ne mogel nikdar kaj takega skupaj skrpiti ter hvaliti cerkvenega petja, ki bi po sodbi veščaka bolje pristalo v indijanski tabor, kakor pa v cerkev, katero nikakor ne povzdiguje pobožnosti vernikov, pač pa le kviri. Naprednjaki so povsod enaki, ako jih drugi ne hvalijo, morajo se sami. Toda opajski popotnik zapomnite si pregovor: „Lastna hvala smrdi“. — Kako milo je cerkveno petje opajskih naprednih pevcev pod vodstvom podgenerala g. Jelena znači pač to, da so omenjeni dan skoraj vsi opajski naprednjaki ostali med jutranjo in popoldansko službo božjo zunaj prostorne cerkve in to gotovo le iz edinega razloga, da bi se njih zakrknena srca od prevelike milobe petja ne raztajala in omehčala.

Res je, da so opajski napredni cerkveni pevci že v postu začeli stavkati in sicer v splošno zadovoljnost ljudstva, da so se na tak način sami prostovoljno odslavili, toda ne iz razlogov navedenih v „Soči“ od popotnika, ampak radi tega, ker jim županstvo ni hotelo zvišati doseganja plače. Opajske napredne cerkvene pevce namreč ne briga veliko čast božja, marveč žep in mazilo za njih vedno suba grla. Uverjen sem tedaj, da se jim še vedno sline cede po „farovških krožnikih in litrih“, katere bi še sedaj vedno radi lizali in praznili, toda po njih trditvi imajo na te „patent“ samo „klerikalci“. Hinc illae l'crimae in preziranje.

Da na dan cerkvenega shoda župnišče ni — kakor navadno — bilo okrašeno — zadostuje pametnim ljudem povedati, da se je podpisani ravno v tistem tednu preselil v novo stanovanje in mu toraj ni bilo mogoče vsega naenkrat vrediti. Drugi razlog pa je krščanska ljubezen, da bi opajskim naprednjakom, ki so vsi zaljubljeni v „farovž in farovške zastave“ ne motil pobožnosti in da bi kateremu izmed njih od jeze in nevoščljivosti žolč ne počil.

Res je dalje, da so trije duhovniki med popoldansko službo božjo ostali v župnišču, toda ne radi popivanja, kakor popotnik po svojem braču meri, ampak, da so v miru in nemoteni opravili svoje vsakdanje duhovniške molitve, česar bi v cerkvi radi „premilega“ petja ne mogli storiti. Opomin moža, kateri je slučajno kasneje dohajal v cerkev, ne pa vstal, kakor trdi lažnjivi popotnik, ni veljal duhovnom, katerih razven Boga nihče ni mogel slišati, pač pa po njegovih izjavi naprednjakom, katerih je bilo čez sto zunaj cerkve in so se obnašali, kakor na kakem semnju.

Ker je naš popotnik tako natančno, ginljivo in duhovito opisal ves cerkveni shod v Opatjemseu, se mi jako čudno zdi, da ni opazil tudi poti, po kateri se je procesija premikala. Bila je namreč namesto cvetlic z neko govejo, za naše „sterkologe“ jako važno in za dekoracije v Opatjemseu zelo rabljivo tvarino vsa nastlana.

Kako je mogoče, da resnicoljubni popotnik dalje ni opazil, kako je v krčmi podgenerala g. Jelena rabuka nastala, kako se je na trgu gorostasno vprico nedolžnih otrok preklinjalo, kako se je popivalo po krčmah, ter razsajalo in divjalo celo noč.

Ne morem dalje misliti, da je popotnik — strokovnjak v glasbi — mogel prezreti premilih glasov in zvokov v krasnih narodnih opajskih pesmicah: „Vitorija...“, „Son marinaio...“ itd., ki so se razlegali celi popoldan in celo noč po vseh poteh in vogalih v vasi. Ako je bilo cerkveno petje hvalevredno, je narodno petje izborna po sodbi popotnikov. To so uprav „sirenski“ glasovi, ob katerih človek ne more zaspati, ako bi bil še tako truden.

Zakaj ni dalje popotnik tudi povedal, kako se pri nas že dlje časa živahno pleše, kadar zaigrajo italijanski godci svoj „Marameo“.

Vse to je naš popotnik prezrl, najbrže zato, ker se take reči godijo v duhu napredne omike.

Kdor se hoče o tem prepričati, naj pride kako nedeljo ali praznik k nam in pritrdil mi bo, da naprednjakom glede zabav Opatjeselo nadomestuje „dunajski prater“.

Konečno pa svetujem opajskemu popotniku in resnicoljubu, da naj spravi raje v svojo torbo nekoliko žice in svoje patentirane klešče in naj gre po svetlo s svojim „meštirjem“, ker s tem se bo več okoristil, kakor da prazni svojo torbo pri uredništvu „Soče“. — Ako pa popotnika še kaj srbi, ga razkrinkam popolnoma, ker ne manjka tvarine.

To pa velja samo o peščici naprednjakov, katerih število se vedno bolj krči in o nekateri še nezreli mladini, ki je od prvih nahujskana. Ogromna večina tukajšnjega ljudstva pa je dobra, bogajoča in vzorna, ter obsoja vsestransko rovanje, surovost, razbrzdanost, sploh mišljenje in dejanja naprednjakov.

Opatjeselo, 29. sept. 1902.

Simon Kos,
kurat.

S Krasa. — Redko slovesnost so obhajali dne 28. sept. v Mavhinjah. Preč. g. vikarij Anton Keber je obhajal ta dan petdesetletnico mašništva ali zlato mašo. Pač redka slovesnost — zlata maša, posebno dandanes, ko je novih maš že prav malo. Občina in ljudstvo sta mu ob tej priliki skazala svoje spoštovanje in ljubezen. Slovesnost je bila res krasna. V vikarijšču se je zbrala č. duhovščina in se oblekla v mašna oblačila. Pred vikarijščem pa je stala šolska mladina z učiteljem in mnogobrojno ljudstvo. Občina je postavila dva slavoloka z primernimi napisi. Po vsej poti do cerkve pa so bili postavljeni mlaji in razobešene zastave. Slovesno zvonjenje in pokanje topičev je že od ranega jutra naznanjalo Kraševcem mavhinjsko slovesnost. V slovesnem sprevodu je šla za križem šolska in odrasla mladina, potem v spremstvu mnogostevilne duhovščine č. gosp. zlatomašnik, za duhovščino pa se je razvrstilo domače in drugo ljudstvo, ki je od blizo in daleč ta dan prihitelo v Mavhinje.

V cerkvi je imel velečastni gosp. devinski dekan vznešen, prav času prirejen slavnostni govor. Potem je č. g. zlatomašnik daroval Vsemogočnemu jubilejno sv. mašo. V istem sporedu se je spreved vračal iz cerkve. Ko je pred vikarijščem šolska mladina v znak hvaležnosti slavljencu trikrat zavpila: živijo, stopile so ginjenemu slavljencu solze v oči. Tudi zbrano občinstvo je na poziv g. župana pozdravilo slavljenca z trikratnim živijo.

Zlate maše sta se udeležila tudi dva c. kr. uradnika in sicer c. kr. okrajni glavar Šorli in ravnatelj hrvatske gimnazije dr. Kos iz Pazina. Prihitela sta k zlati maši v znak hvaležnosti, ker je bil č. g. zlatomašnik nju prvi učitelj in ker sta po njegovem prizadevanju šla v mesto v šole ter se torej poleg Boga imata zahvaliti tudi slavljencu, da sta postala to, kar sta. O kako lepa je hvaležnost!

Pri slavnostnem obedu napivalo se je od raznih strani slavljencu in nam je

čas ob prijetni zabavi hitro potekel. Ob 4. uri je bil blagoslov in potem smo se razšli vsaki na svoj dom s srčno željo, da Bog da jubilaru obhajati še dijamantno mašo. Občina Mavhinje je imenovala č. g. zlatomašnika častnim občanom ter mu izročila častno diplomu. Došlo je jubilaru tudi mnogo čestitk, pismenih in brzojavnih od nadškofa in drugih. Častitali so mu kot prvemu učitelju njih peelljubljenega vodje pazinske gimnazije. Bog živi in ohrani č. gosp. zlatomašnika Antona Kebra!

Novice.

Preč. g. dr. Josip Pavlica, katerega so v pondeljek prepeljali z Dunaja v Gorico, je v torek prejel sv. zakramente za umirajočce. Naznanil je željo, naj bi ga priporočili vsem častitim sobratom, znancom in prijateljem v molitvah.

Umeščenje. — Včeraj je bil novi prošt mrg. dr. Alojzij Faidutti slovesno vmeščen v stolnici. Na mnoga leta.

Birma v devlinskem dekanatu. — Dne 11. oktobra bode vizitacija podružne cerkve v Jamljah in dohod v Devin. 12. okt. birma v farni cerkvi sv. Ivana; popoldne birma v Mavhinjah. 13. okt. birma v Nabrežini; popoldne vizitacija podružne cerkve v Slivnem. 14. okt. predpoldne birma v Zgoniku; popoldne vizitacija podružnice v Samatorci. 15. okt. birma v Šempolaju. 16. okt. predp. birma v Kostanjevici; popoldne birma v Temnici in vizitacija podružnice v Selu. 17. okt. dohod v Brestovico. 19. okt. birma v Brestovici; popoldne vizitacija podružnice sv. Anastazije. 18. okt. birma v Opatjemseu; popoldne vizitacija podružnice v Novi vasi. 20. okt. birma v Dobrdbu; popoldne birma v Sv. Martinu, na Krasu. 21. okt. birma v Gabrijah; popoldne vizitacija podružnica na Vrhu.

Veleč. g. Valentin Pipan, vikar v Srednjem, je imenovan za župnika v Zgoniku. Čestitamo!

Imenovanje. — Okrajni sodnik v Tolminu, g. M. Primožič je imenovan za c. kr. deželno sodnega svetnika in ostane kot voditelj c. kr. okr. sodišča še nadalje v Tolminu.

Imenovanje v policijski stroki. — „Wiener Zeitung“ objavlja: Ministerski predsednik kakor voditelj ministerstva za notranje stvari je imenoval vsiega redar. komis. Zekely-a redar. svetovalec, red. komis. Oskarja Podberniga višim redarstvenim komisarjem in redarstvenega koncipista Josipa Mlekuša redarstvenim komisarjem redarstvenega ravnateljstva v Trstu.

Knežinja Hohenburg, soproga prestolonaslednika Nj. ces. Vis. nadvojvoda Franca Ferdinanda je 29. t. m. popoldne povila sinčka. Mati in sin sta zdrava.

Za zastavo „kat. slov. delav. društva“ v Gorici: P. n. gg. Anton Rudež 60 v. Iv. Berbuč 2 K, L. T. 50 h, G. Likar 1 K, Ig. Valentinčič 2 K, Franc Rudež 1 K, Ed. Štrekelj 2 K, E. Klavžar 1 K. Zadnji izkaz 146 K 68 v. Skupaj: 155 K 78 v.

Za Alojzjevščice: Preč. gosp. Jan. Feltrin 10 K, g. Ant. Kerkoč 10 K, preč. g. M. Vales 5 K.

Bog stotero povrni!

Tabor kat. Slovencev na sv. Gori. — V nedeljo dne 12. oktobra prirede Kranjci ob grobu nepozabnega kardinala dr. Jakoba Missia tabor katoliških Slovencev. Ta dan prihiti na sveto Goro večje število katoliških Slovencev s Kranjskega.

Zaleti je, da bi tudi z goriške dežele prihitelo na sv. Goro veliko število mož in mladeničev, da se tako združeni vnamemo za pravično stvar.

Posebni vlak, ki bo prihajal iz Ljubljane, bo sprejemal potnike do zadnje postaje pred Gorico. Uro dohoda vlaka na posamezne postaje, naznanimo v „Gorici“ in v „Prim. Listu“. Tisti ki bi se želeli na kaki goriški postaji pridružiti posebnemu vlaku, naznaniti se morajo do 6. oktobra na naslov dr. Ivan Janežič, profesor bogoslovja v Ljubljani, na kar dobijo potrebna obvestila.

Večerni trgovski tečaj. — Opozorjamo v zadnjič vse prizadete, da se je dne 1. oktobra t. l. ob 7. uri zvečer otvoril večerni trgovski tečaj v „Šolskem Domu“. Kdor se še ni oglasil in se misli udeležiti tečaja, naj naznani to gosp. Premrou.

Isti gospod nas prosi, da objavimo na razna ujemu osebno stavljena vpra-

šanja, zakaj da ne objavi otvoritev te-
čaja tudi v „Soči“, da je to storil dne
15. in 18. t. m. da pa „Soča“ v konse-
kventnosti svoje politike to ignorira,
dasi pasivno stvar odobrava.

Poštni in brzojavni urad. —
Doslje je moral v II. nadstropje vsakdo,
ki je hotel kaj brzojaviti ali kaj telefo-
nirati, ker tam sta se nahajala ta dva
urada. Vsled raznih pritožb pa je pošto
upraviteljstvo odredilo, da se bodo zgorej
navedena urada od 1. okt. naprej nahajala
v pritličju in sicer blizu, kjer se oddajajo
pisma. Tu pa se bodo oddajali brzojavi
kakor tudi telefoniralo se bode lahko le
od 7. ure zjutraj pa do 9. ure zvečer.
Od 9. zvečer pa do polnoči oddajali se
bodo brzojavi le še v 2. nadstropju ka-
kor doslej.

**Katoliško društvo slovenskih
učiteljic** je imelo dne 17. kimovca svoje
redno zborovanje pod predsedništvom du-
hovnega voditelja, pred. g. župnika Iv.
Kokošarja.

Podavši nam vrlo sliko o delovanju
našega društva in o njegovem težkem
stališču, izpodbudil je g. župnik redne
člene, naj marljivo izpolnjujejo svoje sta-
novske dolžnosti ter označil, kako bi
mogli izkoriščati društvena zborovanja v
njihovo nadaljno izobrazbo. „Življenje
posameznega človeka je prekratko, da bi
vse sam izkusil; zato naj se družijo z
izvedenimi ljudmi.“

Predsednica je povabila redne člene
k didaktičnemu predvajanju, katero je
bilo dne 24. septembra ob petih pop.

Dne 12. oktobra t. l. ob 9 in po
predp. bode predavala gospica Ana Klan-
čičeva, učiteljica v Sežani, „kako naj
stavi učiteljica vprašanja v šoli“.

Pevski tečaj začne dne 22. sept. ob
5 in četrt pop.

Prihodnje občno zborovanje bode
dne 15. oktobra ob štirih pop.

Za redne člene, ki niso do dne 17.
septembra t. l. še naredile izpit sposob-
nosti za učiteljstvo, razpisanih je 40 K
za najboljši sestavek o predmetu:

„Le odpiraj oči, le napenaj ušesa
kot zvesti čuvaj na domačem stolpu!“

Spisi naj se vložijo do zбора me-
seca marca. M. H. W.

**Usprejemni izpiti na ženskem
izobraževališču.** — Pretekli teden so
se vršili na tuk. ženskem izobraževa-
lišču vsprejemni izpiti. Oglasilo se je k
izpitu 83 Slovenk. Tri so odstopile med
izpitom, od ostalih 80 pa je bilo spre-
jetih le 40, ker le za toliko število je na
tem zavodu prostora.

Deželni proračun potrjen. —
Nj. Velič. cesar je sankcioniral deželni
proračun naše dežele za l. 1902.

Potrjen zakon. — „Wiener Ztg.“
objavlja da je potrjen načrt zakona, skle-
njen v dež. zboru gorškem, s katerim
se uvaja posebna deželna naklada na
porabo piva.

Preklic ministerijalne naredbe.
— Finančno ministerstvo je z neko na-
redbo določilo da se sme občinska do-
klada na pivo v največji meri pobirati
ne več po K 3.20 marke po K 2.40. To
naredbo je zdaj fin. min. preklicalo in
se sme za naprej še vedno pobirati ob-
činska doklada na pivo v največji meri
po K 3.20 od hektol.

Liberalna omika. — Kako na-
predna stranka v dejanju uvaja svoje
geslo: Vse za svobodo. omiko in napre-
dek, nam dokazujeta dva slučaja, ki sta
se pripetila minole dni. Ko je sprevitli
knez nadškof birmoval v Rihembergu,
podal se je na vizitacijo podružne cerkve
sv. Katarine. Ko se je presviti v sprem-
stvu župnika in svojega tajnika vračal
od vizitacije, sreča ga večja družba mo-
kih, in sicer večina mož. Ko zagleda o
nadškofa, začne naenkrat vpiti: Živio
dr. Tuma, živili naprednjaki, dol s farji
itd. Eden izmed njih pa je pristopil k
nadškofu in mu skoraj na uho zatulil:
dol tudi s škofom!

Drugi slučaj se je zgodil v rojst-
nem kraju proslulega Andreja. Na Mali
Šmaren peljal se je neki italijanski du-
hoven iz Gorice iz Volč v Kobarid. Ko
se proti večeru vrača iz Kobarida, za-
žene se tik pred Kobaridom tolpa ljudi
proti vozu in vpije: Dol s farji itd.

Tako nizko je padla torej napredna
omika. Tako globoko je napredovala že
napredna stranka. Napadli so nadškofa,
ki ni storil nikomur nič žalega. napadli
so italijanskega duhovnika, katerega niti
ne poznajo. — Taka je torej napredna
vzgoja. Ali se ne zgraža slednji pošten
človek nad pojavi tolike posurovelosti?

To je pač najsrpnotnejši pečat za na-
predno stranko. Sicer pa mi ne zame-
rimo toliko nabujskani in in razdivjani
tolpi, vsa krivda pade na voditelje, ki
tako razdivjanost vzgajajo v ljudstvu. Kaj
bode pač iz naroda, ako bodo napred-
njaki tako omiko širili med njim?

Iz Pevme nam pišejo: V pond. zju-
traj se je peljal tuk. kurat, pred. gosp.
Janez Kumar, do bližnje kapelice sv.
Mihaela v Oslavju maševat. Med potjo
se splaši konj. Lastnik konja in cerkve-
nik sta skočila z voza ter se rešila brez
znatnih poškodb. G. kurat pa se je z
vozom tako nesrečno prekucnil, da je
dobil večjo rano na glavi ter si zvinil
roko. Bližnji domačini so takoj prihiteli
na lice mesta ter pomagali g. kuratu v
bližnjo hišo kjer so mu spirali in obve-
zovali rane. Namesto v Oslavje, peljal se
je z drugim vozom v župnišče. Poklicali
so takoj zdravnika, kateri mu je obvezal
rano in zravnaval roko.

Vipavsko železnico so otvorili dne
1. oktobra. Vršilo se je vse tako tiho in
brez slovesnosti, da je bil že škandal.
Sicer pa železnica vendar enkrat vozi.
Z dnem 1. oktobra, ko se je otvorila vi-
pavska železnica, stopil je v veljavo sledeči
vozni red na tej železnici: Prvi vlak od-
haja iz Gorice zjutraj ob 8.55, iz Št.
Petra ob 9.08, iz Volčjedrage ob 9.22,
iz Prvačine ob 9.35, iz Dornberga ob
9.45, iz Batuj ob 9.56, iz Kamenj ob 10.09,
iz Dobravelj ob 10.17, iz Sv. Križa-Ceste
ob 10.26 in pride v Ajdovščino ob 10.35.
— Drugi vlak odhaja iz Gorice ob 7.15
zvečer, iz Št. Petra ob 7.27, iz Volčje-
drage ob 7.40, iz Prvačine ob 7.53, iz
Dornberga ob 8.06, iz Batuj ob 8.13, iz
Kamenj ob 8.26, iz Dobravelj ob 8.34,
iz Sv. Križa-Ceste ob 8.41 in pride v
Ajdovščino ob 8.50 zvečer.

Iz Ajdovščine odhaja prvi vlak proti
Gorici ob 5.05 zjutraj, iz Sv. Križa-Ceste
ob 5.15, iz Dobravelj ob 5.21, iz Kamenj
ob 5.29, iz Batuj ob 5.43, iz Dornberga
ob 5.53, iz Prvačine ob 5.58, iz Volčje-
drage ob 6.12, iz Št. Petra ob 6.24 in
pride v Gorico ob 6.35. — Drugi vlak
pa odide iz Ajdovščine ob 4.40 popo-
ludne, iz Sv. Križa-Ceste ob 4.52 iz Do-
bravelj ob 4.58, iz Kamenj ob 5.06, iz
Batuj ob 5.21, iz Dornberga ob 5.34, iz
Prvačine ob 5.39, iz Volčjedrage ob 5.54,
iz Št. Petra ob 6.09 in pride v Gorico
ob 6.20 zvečer.

Vlaki vipavske železnice imajo zvezo
z onim južne železnice in sicer ima vlak,
ki gre iz Gorice proti Ajdovščini ob 8.55
zjutraj, zvezo z onim vlakom, ki prihaja
v Gorico z Dunaja preko Gradca, Ljub-
ljane, Trsta, Nabrežine, Črvinjana, Tr-
žiča ob 8.46 zjutraj; oni vlak pa, ki gre
ob 7.15 zvečer proti Ajdovščini, ima
zvezo z vlaki, ki prihajajo iz zgorej
navedenih krajev v Gorico ob 6.34 zve-
čer (osebni vlak) in ob 6.56 zvečer iz
Trsta (brzovlak). Vlaka, ki prihajata iz
Ajdovščine v Gorico, pa imata zvezo
z onimi vlaki južne železnice, ki
odhajajo iz Gorice proti Trstu in Du-
naju in sicer ima vlak, ki pride iz Aj-
dovščine ob 6.35 zjutraj, zvezo z onim
brzovlakom, ki odhaja iz Gorice ob 7
zjutraj; oni vlak pa, ki prihaja iz Ajdov-
ščine v Gorico ob 6.20 zvečer, ima zvezo
z onimi vlaki, ki odhajajo iz Gorice v
gori omenjene kraje ob 6.57 zvečer.

„Gorica“ piše:
Zdaj pa še nekaj. Zgorej navedeni
vozni red nam je bil dostavljen od c.
kr. ravnateljstva državnih že-
leznic tiskan v italijanskem je-
ziku Vipavska železnica teče izključno
po čisto slovenskih tleh. Mi si torej ne
moremo niti misliti, da bi ta vozni red
ne bil tiskan tudi v slovenskem jeziku.
Če je pa ta vozni red tiskan tudi v slo-
venskem jeziku, o čemer niti dvomiti ne
smemo, potem vprašamo: kako da pride
uredništvo slovenskega lista do voz-
nega reda tiskanega v italijanskem je-
ziku? Ako je to raznašalčeva krivda in
bi nam bil ta donesel vozni red tiskan
v ital. jeziku le po pomoti, potem je ta
stvar deloma odpustljiva. Ako mu je bilo
pa naročeno, da nam uroči vozni red
tiskan v ital. jeziku, potem smatramo to
za izzivanje in sicer od tiste strani,
kateri izzivanje najmanj pristojna in pro-
testujemo pri tej priliki odločno proti
takemu postopanju!

**Pil bi pa vsak h...č plačal pa
nlč!** — Tako si je mislila dekla Hvali-
čeva, krčmarja na stolnem trgu, ko je
klicala „stoj!“ Jožefu Urdihu iz Kosta-
njevice na Krasu, hotečemu izmuzniti se
iz krčme ne da bi plačal kar je pojedel

in popil. Sicer pa ni imel Urdih s čim
plačati, kajti imel ni revež niti božjega
v žepu. A lačen in žejen bil je vendar.
Pa vsi taki in enaki izgovori mu niso
pomagali, ko je prišel k njemu redar,
marveč iti je moral z njim v krasno
novo justično palačo, kjer se mu je odme-
nilo za nekaj časa stanovanje, seveda tam
zadej na dvorišču.

**Grozna nesreča v solkauski pa-
pirnici.** — Včeraj po osmi uri pone-
srečil se je v papirnici v Solkanu 23-letni
mladenič Jožef Bone. Bil je kurilec pri
parnem kotlu. Ko je nekaj popravil pri
stroju, prijel ga je kolo za obleko ter
ga v trenutku zmastilo. Ko so ustavili
stroj, je bil nesrečni mladenič popolnoma
strt čez sredo, obleka pa je obvisela na
tračnici.

Grozna nesreča v Batujah. —
V petek se je zgodila v Batujah grozna
nesreča, Leopoldina Plahuta šivala je
zvečer v pritličju hiše svojih starišev št.
40, spalnico pa je imela v I. nadstropju.
Ko je nehala šivati se je podala k po-
čitku. Vrh stopnic pa se je spotakne
noga in ona pade s petrolejsko svetilko,
katero je nesla v roki, v svojo poleg
stopnic se nahajajočo izbo. Iri tej priliki
se vname svetilka in v sobi nastane ogenj.
Leopoldina je hotela ogenj pogasiti, pri-
tem pa se ji vname obleka in h kratu
je bila vsa v plamenu. Prestrašena začne
na ves glas vpiti na pomoč, na kar so
prihiteli njeni stariši ki so se nahali v
pritličju. Trgali so s svoje hčere obleko
in gasili kolikor so mogli, a reva je bila
že tako vsa ožgana po životu, da se je
zgrudila v nezavest in so jo morali pre-
peljati v žensko bolnišnico v Gorici. A
tudi oče Leopoldine se je tako nevarno
ožgal, da so morali i njega prepeljati v
bolnišnico usmiljenih bratov v Gorici.

Z Vipavskega nam poročajo, da
je pihala po noči od nedelje 28. sept. na
ponedeljek in še ta dan silna burja, ki je
skoro polovico grozdja otresla; po burji
je nastalo deževno vreme.

Požar na Čavnu pod Krnico. —
V četrtek je neka deklina žela seno na
gori za vitovsko cerkvijo. O polдне je
zakurila, da si ogreje s seboj prineseno
kosilo. Ogenj se je prijel suhljadi in se
kmali razširil po gori. Prišli so gasit oro-
zniki iz Šempasa, logarji iz Krnice in nad
200 mož iz Vitovelj in Trnovega. Proti
noči so omejili požar. Čez noč je gorelo
le še kot kres. Poškodovani so nasadi.
Škode na tisoče.

Z Idrskega nam poročajo: C. kr.
ministerstvo in cestna državna uprava
sta zagotovile občini Idsko 12.000 kron
podpore za popravo in zgradbo brana
ob Soči s pogojem, da tudi dežela k
troškom prispeva.

„Okrajna posojilnica v Kanalu“
registrovana zadruga z neomejeno za-
vezo“ bode imela vsled § 30 društvenih
pravil svoj izvanreden občni zbor dne
19. oktobra t. l. ob 3. uri popoldne v
občinskih dvorani v Kanalu.

Dnevni red: Volitev načelnštva in
nadzorstva. K obilni vdeležbi vabi
Načelnštvo.

„Šebreljska štedilna posojilnica“
ima prometa v mesecu septembru kron
1081233 promet vseh devetih mesecev
letošnega leta je kron 82.450.82.

„Kmetijsko društvo v Biljah“
bode imelo dne 19. okt. t. l. izvanredni
občni zbor, v društvenih prostorih. —
Dnevni red: 1. poročilo poslovdje, 2.
razni predlogi.

V Biljah, dne 30. sept. 1902.
Odbor.

Županom v Opatjenselu je iz-
voljen g. Marušič Alojzij. Napredni kan-
didat je popolnoma pogorel.

V Svetem na Krasu je umrl v
petek popoldne ob 5. uri Kovačič
Rudolf, izvrsten klesarski mojster. Pogreb
je bil v nedeljo pop. ob ogromni ude-
ležbi ljudstva. Večna luč naj mu sveti!

Nesreča. — Voli so se splašili
Andreju Semoliču iz Brestovice. Zaplel
se je v zavornico pri vozu ter prišel
pod voz. Poškodovan je hudo na prsih
in rami. — Ravnotam je mladenič Va-
lentin Pipan se močno poškodoval s
sekiro. Odsekal si je tri prste na roki.

Najdeno človeško truplo. —
Že pred nekaj časom so našli pri Soči
med Sv. Petrom in Foljanom v Furlaniji
truplo utopljenca, starega 30—40 let.
Oblečen je bil samo v spodnje hlače in
srajco, manjkal mu je jeden zob. Ker se
še do danes ni doznalo, kdo da je ta
vtopljenec, razposlale so oblasti okrož-

nice na razne kraje, vabeč one, ki bi
kaj vedeli o utopljenču ali bi se jim kaj
dozdevalo, da prijavijo svoje mnenje okr.
glavarstvu ali sodnji v Gradišču.

Pomoč proti pijančevanju. —
G. dr. Ferdinand Rojic, zdravnik Zaloščah
pri Dornbergu, piše ob priliki antialko-
holnega sestanka:

Način, ki bi pijančevanje silno skrčil
in prodaje posestev zaradi pijančevanja
omejil, ako naš državni zbor stori svojo
dolžnost, bi bil ta-le:

Državni zbor naj sklene zakon:

1. Vsi dolgovci, izvirajoči iz prodaje
opojnih pijač, od najmočnejše pa do naj-
slabejše (pive) v hotelih, lokandah, krčmah,
pivnicah, žganjarijah, kavarnah, sladliča-
rijah itd. od najvišje pa do najnižje se
ne smejo iztirjavati po zakoniti poti.

2. Zavrniti take in njim podobne
tožbe so poklicani toliko dotični pivci,
kolikor tudi njih žene, odrasli otroci,
eventuelno teh oskrbniki.

Ako se ta zakon sklene in vpelje,
zapre se 1. pijanec pot v krčmo, žganja-
rijo itd. ako nimajo potovega denarja v
žepu, to je, na upanje se ne bodo več
mogli upijati. 2. Mnogim krčmarjem in
prodajalcem žganja se zapre pot, da z
napeljevanjem do pijančevanja greše proti
svojemu bližnjemu na svojo korist. In 3.
kar je tudi silno mnogo vredno, posestva
ne bodo mogla iti več na boben zavoljo
pijančevanja. — Jaz mislim, da bi ta
način vsaj polovico pijančevanja zatrl
in silno mnogo premoženj obvaroval in
rodbinam ohranil, ako se ta zakon vpelje.
To zadnje pa je naloga našega zakono-
dajstva.

**Manifestacijski shod dne 12.
oktobra** je kranjska vlada prepovedala.
Proti vladnemu odloku je vložen rekurz.
Namesto enega tabora, bodo, ako mini-
sterstvo odbije rekurz, trije tabori, eden
na Gorenjskem, eden na Dolenjskem in
eden na Notranjskem. Govorila pa bodeta
na jasn način tudi ljubljanska okolica
in ljubljansko delavstvo.

Grozni stariši. — Kajzar Franc
Duh in njegova žena Elizabeta z Raškega
Vrha (občina Raka, Kranjsko) sta bila
minole dni zaprta, ker sta na sumu, da
sta svojo lastno 11-letno hčerko umorila.
Preiskava je izkazala, da ima umrla de-
klina res prebito lobanjo. Duh in njegova
žena sta pa tudi na sumu, da sta že
prej l. 1879. in 1890. umorila dva svoja
otroka.

Tržaški državni redarji so pred-
ložili redarstvenemu ravnateljstvu spo-
menico, v kateri zahtevajo zboljšanje
svojega položaja. Zlasti povdarjajo, naj bi
se rezerve odpravile in naj bi se dajale
primerne odškodnine v slučajih, ko si
redarji morajo po cele dneve in včasih
tedne kupovati hrano izven svoje družine.

Stavka sodarjev v Trstu je kon-
čana. Sodarji so si priborili skoro vse,
kar so zahtevali.

Hvalevredna naprava. — Čitalnica
pri sv. Jakobu v Trstu je ustanovila malo
hranilnico „Čebelico“.

Vinska letina v Istri. — Iz Pa-
zina pišejo: Srednja Istra, kjer se pride-
luje največ belega vina, nadeja se dobre
vinske letine. Grozdja je sicer manj od
lani, a vino bo boljše. — Izredno lepo
vreme v tem mesecu pospešuje zoritev
prav dobro. Trgatev prične se prihodnji
teden. Cena grozdju ni še določena, a
govori se, da bo črno dražje od belega.
Namizno grozdje plačuje se po 18 do 24
vin. kg.

Na občinskih volitvah v Tinjanu
je vseh treh razredih zmagala hrvatska
stranka. Italijani so že leta razvijali grozno
agitacijo, a so vendar sijajno propadli.
Tudi istrski siromak ne veruje slepo la-
honski šinjoriji.

Bankovci po 100 K pridejo v
promet počenši z 20. okt. Istodobno bodo
jeli pobirati bankovce po 100 gld.

Defraudant Jellinek se usmrtil?
— Iz Tulna pri Dunaju so brzojavili du-
najski policiji da je bilo tam iz vode
potegneno človeško truplo, ki se popol-
noma vjema s popisom Jellinekove osebe.
Sodnjska komisija, tako se poroča, se
je tudi v resnici prepričala, da je vtop-
ljenec Jellinek; našli so pri njem po-
setnice, razne dokumente in uro.

Knjigovoznica Iv. Bednarik-a. —
Genjenim poverjenikom Mohorjeve družbe
naznanja, da, ako bi ji v večjem številu
skupaj doposlali Mohorjevi „Molitvenik“
ali „Sv. Pismo“, da ju po znatno znižani
ceni veže v usnje in pol usnje trdo in
trpežno.

Za kratek čas.

Umrli solnograški knez-nadžkof dr. Eder je kot član deželne zbornice navadno hodil sam in v navadni duhovski obleki. Nekoč mu je ravno pošel tobak za noslanje. Vstopi v prvo bližnjo tobakarno in si da tobakiro napolniti z navadnim tobakom. „Prečastni gotovo nimate prav dobre fare“, pravi tobakarica „da ne nosljate boljšega tobaka“. — „I seveda, jaz sem samo nadškof solnograški“, odgovori mirno cerkveni knez začuden ženi.

Težko spolniti. — Podčastnik: „Zakaj ste stresali z glavo?“ Vojak: „Muha se mi je vsedla na nos“. Podčastnik: „Tristo medvedov! Ako je zapovedano: Pozor! morate stati mirno, tudi če se vam cela čreda slonov vsede na nos!“

Med čifutl. — „Premoženje ima moja žena veliko, to je resnica, a grda pa je tudi kot noč. Jaz je ne morem pogledati“. Jaz ti povem: „Po dnevi glej njen denar in njo po noči“.

Razpis službe.

Podpisano županstvo razpisuje službo obč. tajnika z letno plačo 180 kron.

Prosilci oglašiti se imajo pismeno do 7. oktobra 1902.

Županstvo Avče

dné 25. sept. 1902.

Cvetrežnik,
župan.

Sprejme se takoj urarski učenec,

ki je dovršil ljudsko šolo. — Kje, pove upravništvo „Prim. Lista“.

Za vsakega nekaj!!

dobi se v zalogi trdke

I. Zornik, — Gorica
Gosposka ulica št. 7,

prva in edina slovenska trgovina
za modno blago.

Najboljše, največje in najcenejše skladišče vsakovrstnega perila, srajce za hribolazce in kolesarje vsake velikosti, jopice za telovadce, krasnih kravate v vsakem slogu, nogavice, rokavice, živilnikov (modercev), solčnikov, pihalk, dežnikov, blusen, spodnjih kril, divnih okrasov za obleke, svil za obleke in bluze, vsih potrebščin za vezenje.

Priporočevalno najbolje kupovališče za g. šivilje in krojače.

Naročila za izdelovanje perila (za gospode), in modercev po vsakej meri in zahtevi izvršujejo se točno.

Teodor Slabanja,

srebrar,

v Gorici, ulica Moreli 12,

priporoča prečast. duhovščini za izdelovanje cerkvenih posod in orodja. Pripravo cerkvenega orodja olajšuje revnim cerkvam s tem, da daje tudi na obroke. Obroke si pa preč. p. n. gospod naročevalec sam lahko določi.

Anton Fon.

klobučar in gostilničar v Semeniški ulici, ima bogato zalogo raznovrstnih klobukov in toči v svoji krčmi pristna domača vina ter postreže tudi, z jako ukusnimi jedili. Postrežba in cene jako solidne.

BRIVNICA

Anton Pucelj

priporoča svojo

brivnico v Gorici

na Travniku, in

brivsko podružnico

v ulici Tre Rê, 16.

Viktor Toffoli

v Gorici, via Teatro št. 20

(na stari pošti)

velika zaloga

oljkega olja

iz najugodnejših krajev.

Jedilno . . .	kr. 40	Corfù . . .	kr. 56
„ boljše „	44	Bari . . .	60
dalmatinsko „	48	Lucca . . .	70
istrijansko „	48	Nizza . . .	80

Priporoča se preč. duhovščini za naročbo olja za cerkv. svetilke.

„Centralna posojilnica“ v Gorici,

registrirana zadruga z omejeno zavezo, sprejema **hranilne vloge**, katere obrestuje po 4%, polumesečno; nevzdržene obresti pripisuje konec leta h glavnici. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Daje **posojila** udom na osebni kredit po 5% in na vknjižbo po 5%.

Sprejema **člane** z glavnimi deleži po 200 K in z opravnimi deleži po 2 K.

Otvorja članom tekoče račune, katere obrestuje po dogovoru. Za nalaaganje in vračanje so na razpolago posojilnice c. kr. poštne hranilnice, tako da je mogoče poslati denar brez poštnih stroškov.

Uradne ure so vsak delavnik od 8—12. ure zjutraj in ob ponedeljkih in četrčkih tudi popoldne od 2—4 v ulici Vetturini 9.

Podpisani posestnik prodaja črno in belo vino po najnižjih cenah hl od 20 K naprej. Postrežba točna ob vsakem času. Kdor želi, pripelje se mu naročeno vino tudi na dom. — K obilni naročitvi priporoča se s spoštovanjem

Josip Toroš,

Via Ponte Isonzo št. 6.

Odlikovana krojaška delavnica Ant. Krušič.

V Gorici, Vrtna ulica.

Priporoča se slavnemu občinstvu, posebej še prečastiti duhovščini v mestu in na deželi za izdelovanje oblek za vsaki stan. Ima bogato zalogo avstrijskega in angleškega blaga vsake vrste. Ima veliko zalogo izdelanih oblek.

Rojaki! Spominjajte se o vsaki priliki „Solskega doma“.

PETER COTIČ

čevljarški mojster

v Corici, Gosposka ulica št. 14.

priporoča svojo delavnico.

Naznanilo.

Podpisani uljudno priporoča svojim rojakom v mestu in na deželi svojo

krojaško delavnico

kjer sprejema vsakovrstna naročila. hodi fina ali priprosta. — Postrežba točna, cene zmerno.

Peter Lukman,

krojaški mojster v Gorici,
na Kornu št. 9.

Pozor! Darila za birmance!

Imam na razpolago veliko žepnih zlatih in srebrnih ur za dečke in deklice po najnižjih cenah in sicer srebrne od 5 gl. naprej in z dvema pokrovčkoma pa od 6 gl. 50 kr. naprej in zlate od 12 gl. naprej, z dvema pokrovčkoma pa od 16 gl. 50 kr. naprej. Potem zlate za gospode od 25 gl. naprej. Od popravljene ure jamčim 1 leto. Ob enem priporočam šivalne stroje najboljših sistemov, najnižje cene od 22 gl. naprej. Jamčim od 5 do 10 let.

Jak. Šuligoj, urar

Gorica, Gosposka ulica 25.

Največja trgovina krojnega blaga

„Krojaška zadruga“

Gorica, Gosposka ulica št. 7

Priporoča se v to stroko spadajoče kakovosti blaga za bližajočo se letno dobo, kakor: volne, perkal, satin, batist, zephir svile, svile za prati, Voille de Lanie, Tennis, Oksford, pique luknjasti. Možka sukna po vsaki ceni v veliki izbiri. Nadalje ima bogato zalogo preprog, pregrinjaj, zavese, blaga za mobilje, platna, Chiffona, ruskega platna, Kneippovega platna, hlačevine, volnenih odev, kovtrov, srajce, bombaževin, žepnih rut itd.

Gospode opozarja na izborna perila, katero se razprodaja 15% pod ceno, dokler je še zalogo.

Pod perilo spada sledeče: bele srajce z barvanimi oprsniki, ovrtniki, zapestnice, nogavice, srajce za hribolazce itd.

Vse po najnižjih in stalnih cenah!

Na željo se razpošiljajo uzorci poštne prosti.

Kot dobrota za vsako družino se izkazuje uporaba =

Kathreiner-Kneippove
sladne kave.

Nobena skrbna gospodinja naj se ne pomišlja dalje uvesti to zdravo pijačo.

Najbolj priporočna primes in najboljša nadomestilo za zrnato kavo.

Kathreiner-Kneippova sladna kava se dobiva pristna samo v izvirnih zavojčkih z varstveno znamko „župnik Kneipp“ in imenom =

Kathreiner.